

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ЧЕРНЕЖЕНКО О. М.

**МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ
ТА ДЕРЖАВАХ-УЧАСНИЦЯХ ЄС:
КОНСТИТУЦІЙНЕ РЕГУЛЮВАННЯ
Й ОРГАНІЗАЦІЙНІ МОДЕЛІ**

Монографія

Київ
Видавництво Ліра-К
2018

УДК 352.07(477+(4-6ЄС))(02)
Ч49

Рекомендовано до друку Вченою радою Національної академії внутрішніх справ України (протокол від 10 липня 2018 р. № 13).

Рецензенти:

Батанов О.В. – доктор юридичних наук, професор;

Калиновський Б.В. – доктор юридичних наук, доцент;

Яскернія Є. – доктор хабілітований правничих наук (dr. hab.), професор (Польща).

Чернеженко О.М.

Ч49 Місцеве самоврядування в Україні та державах-учасницях ЄС: конституційне регулювання й організаційні моделі: монограф.; за заг. ред. проф. В.Л. Федоренка. – К.: Видавництво: Ліра-К, 2018. – 380 с.

ISBN 978-617-7605-79-8

У монографії комплексно обґрунтовуються теоретико-методологічні основи конституційного регулювання моделей місцевого самоврядування в державах-учасницях ЄС і в Україні. Зокрема, досліджується сутність і зміст категорії «модель місцевого самоврядування», а також питання типології основних моделей місцевого самоврядування. Узагальнюється та систематизується науковий досвід українських і зарубіжних учених щодо типології конституційних моделей місцевого самоврядування. Аналізуються Європейська хартія місцевого самоврядування та механізми конституційно-правового регулювання моделей місцевого самоврядування в Україні та державах-учасницях ЄС.

Самостійний розділ монографії присвячено вивченню конституційно-правової природи моделей місцевого самоврядування, поширених у ЄС. Зосереджено увагу на конституційних основах територіальної організації публічної влади, форм безпосередньої демократії на місцях і найпоширеніших систем органів місцевого самоврядування в державах-учасницях ЄС. Також досліджуються аналогічні складники конституційної моделі місцевого самоврядування в Україні, з урахуванням реформи місцевого самоврядування та територіальної організації публічної влади на засадах децентралізації в 2014-2018 рр.

Систематизовано та досліджено такі чинники впливу на трансформацію української конституційної моделі місцевого самоврядування як регіональна політика ЄС, позитивні тренди і практики децентралізації. Досліджуються основні переваги і проблеми процесів децентралізації в Україні та ЄС.

Для магістрів, докторантів і професорсько-викладацького складу вищих юридичних навчальних закладів, службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, представників громадських організацій та інших інститутів громадянського суспільства.

УДК 352.07(477+(4-6ЄС))(02)

ISBN 978-617-7605-79-8

© Чернеженко О.М., 2018

© Видавництво Ліра-К, 2018

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
------------------------	---

РОЗДІЛ 1. Типологія та конституційно-правове регулювання моделей місцевого самоврядування в державах-учасниках ЄС і в Україні

1.1. Конституційна модель місцевого самоврядування: поняття та типологія	13
1.2. Європейській хартії місцевого самоврядування як доктринальна основа моделі місцевого самоврядування в державах Європи	29
1.3. Інтеграція різних конституційних моделей місцевого самоврядування в Європі	67
1.4. Конституційно-правове регулювання моделей місцевого самоврядування в державах-учасниках ЄС і в Україні	83
<i>Висновки до розділу 1</i>	115

РОЗДІЛ 2. Конституційні основи моделей місцевого самоврядування в державах-учасниках ЄС

2.1. Територіальна організація місцевого самоврядування в державах-учасниках ЄС	120
2.2. Конституційні засади місцевих виборів, референдумів і інших локальних форми безпосередньої демократії в державах-учасниках ЄС	139
2.3. Системи органів місцевого самоврядування в державах-учасниках ЄС	194
<i>Висновки до розділу 2</i>	262

РОЗДІЛ 3. Функціонування та розвиток конституційної моделі місцевого самоврядування в Україні

3.1. Територіальна організація публічної влади в Україні та основні напрями її удосконалення	264
3.2. Місцева демократія та конституційні форми її реалізації в Україні	274

3.3. Органи місцевого самоврядування в Україні, їх функції й повноваження	286
<i>Висновки до розділу 3</i>	297

РОЗДІЛ 4. Вплив конституційних моделей місцевого самоврядування в державах-учасницях ЄС на реформування місцевого самоврядування в Україні

4.1. Регіональна політика ЄС та її вплив на вдосконалення конституційних моделей місцевого самоврядування в державах-учасницях ЄС і в Україні.....	301
4.2. Конституційно-правове регулювання процесів децентралізації в державах-учасницях ЄС	328
4.3. Децентралізація місцевого самоврядування та утвердження об'єднаних територіальних громад в Україні	348
<i>Висновки до розділу 4</i>	370

ПІСЛЯМОВА	374
------------------------	-----